

金剛般若波羅蜜經

姚秦三藏法師鳩摩羅什譯

南無本師釋迦牟尼佛

xiāng z àn

香赞

lú xiāngzhàruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎihuì xī yáowén
炉 香 乍 爇，法 界 蒙 薰，诸 佛 海 会 悉 遥 闻，
suí chù jié xiáng yún chéng yì fāng yīn zhū fó xiàn quán
随 处 结 祥 云，诚 意 方 殷，诸 佛 现 全
shēn
身。

ná mó xiāng yún gài pú sà mó hē sà

南 无 香 云 盖 菩 萨 摩 诃 萨 (三称)

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó

南 无 本 师 释 迦 牟 尼 佛 (三称)

j òng shēng y è zhēn y án

净身业真言

ōng xiūduō lǐ xiūduō lǐ xiūmó lǐ xiūmó lǐ sà pó hē
唵 修 哆 唎 修 哆 唎 修 摩 唎 修 摩 唎 萨 婆 诃

(三遍)

jìng kǒu yè zhēn yán
净口业真言

ōng xiū lǐ xiū lǐ mó hē xiū lǐ xiū xiū lǐ sà pó hē
唵 修唎修唎 摩诃修唎 修修唎 萨婆诃 (三遍)

jìng yì yè zhēn yán
净意业真言

ōng wà zhi là dá hē hè hú
唵 鞞日啰怛诃贺斛 (三遍)

jìng sān yè zhēn yán
净三业真言

ōng suō wá pō wá shú tuó suō wá dá mó suō wá pō wá
唵，娑嚩，婆嚩秫驮，娑嚩达摩娑嚩，婆嚩
shú dù hàn
秫度憾。(三遍)

ān tǔ dì zhēn yán
安土地真言

ná mó sān mǎn duō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi
南无三 满哆 母驮喃 唵度噜度噜 地尾
suō pó hē
娑婆诃 (三遍)

pǔ gōngyǎngzhēnyán
普供养真言

ōng yé yénǎng sānpó wá wàzhi là hú
唵 誵誵曩 三婆嚩 鞞日啰斛 (三遍)

fèngqǐng bā jīn gāng
奉请八金刚

fèngqǐng qīngchúzāijīngāng
奉请 青除灾金刚

fèngqǐng pì dú jīngāng
奉请 辟毒金刚

fèngqǐng huángsuíqiú jīngāng
奉请 黄随求金刚

fèngqǐng bái jìng shuǐ jīngāng
奉请 白净水金刚

fèngqǐng chì shēng huǒ jīngāng
奉请 赤声火金刚

fèngqǐng dìng chí zāi jīngāng
奉请 定持灾金刚

fèngqǐng zǐ xián jīngāng
奉请 紫贤金刚

fèngqǐng dà shén jīngāng
奉请 大神金刚

fèngqǐng sì pú sà
奉请四菩萨

fèng qǐng jīn gāng juàn pú sà
奉 请 金 刚 眷 菩 萨

fèng qǐng jīn gāng suǒ pú sà
奉 请 金 刚 索 菩 萨

fèng qǐng jīn gāng ài pú sà
奉 请 金 刚 爱 菩 萨

fèng qǐng jīn gāng yǔ pú sà
奉 请 金 刚 语 菩 萨

fā yu àn wén
发愿文

qǐ shǒu sān jiè zūn , guī yī shí fāng fó
稽 首 三 界 尊 ， 归 依 十 方 佛

wǒ jīn fā hóng yuàn , chí cǐ jīn gāng jīng
我 今 发 宏 愿 ， 持 此 金 刚 经

shàngbào sì chóng ēn , xià jì sān tú kǔ
上 报 四 重 恩 ， 下 济 三 涂 苦

ruò yǒu jiàn wén zhě , xī fā pú tí xīn
若 有 见 闻 者 ， 悉 发 菩 提 心

jìn cǐ yí bào shēn , tóng shēng jí lè guó
尽 此 一 报 身 ， 同 生 极 乐 国

yún hé fàn
云何梵

yún hé dé chángshòu jīn gāng bú huài shēn
云何得长寿，金刚不坏身？

fù yǐ hé yīn yuán dé dà jiān gù lì
复以何因缘，得大坚固力？

yún hé yú cǐ jīng jiū jìng dào bǐ àn
云何于此经，究竟到彼岸？

yuàn fó kāi wēi mì guǎngwèizhòngshēngshuō
愿佛开微密，广为众生说。

kāi jīng jì
开经偈

wúshàngshēnshēnwēimiào fǎ
无上甚深微妙法，

bǎi qiān wàn jié nán zāo yù
百千万劫难遭遇。

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí
我今见闻得受持，

yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
愿解如来真实义。

jīn gāng bō rě bō luó mì jīng
金刚般若波罗蜜经

yáoqínsānzàng fǎ shījiūmóluóshí yì
姚秦三藏法师鸠摩罗什译

fǎ huìyīnyóufēn dì yī
法会因由分第一

rú shìwǒwén yī shí fó zàishèwèiguó qí shù jǐ gū
如是我闻：一时，佛在舍卫国祇树给孤

dúyuán yǔ dà bì qiūzhòng qiān èr bǎiwǔshí rén jù ěr
独园，与大比丘众，千二百五十人俱。尔

shí shìzūnshíshí zhuó yī chíbō rù shèwèidàchéng qǐ
时，世尊食时，着衣持钵，入舍卫大城乞

shí yú qí chéngzhōng cì dì qǐ yǐ huánzhìběnchù
食。于其城中，次第乞已，还至本处。

fànshí qì shōu yī bō xǐ zú yǐ fū zuò ér zuò
饭食讫，收衣钵，洗足已，敷座而坐。

shànxiàn qǐ qǐngfēn dì èr
善现启请分第二

shí zhǎnglǎoxūpú tí zàidàzhòngzhōng jí cóng
时，长老须菩提，在大众中，即从

zuò qǐ piāntǎnyòujiān yòu xī zhuó dì hézhǎnggōngjìng
座起，偏袒右肩，右膝着地，合掌恭敬，

ér bó fó yán xī yǒu shìzūn rú láishàn hùniàn zhūpú
而白佛言：“希有，世尊！如来善护念诸菩

sà shàn fù zhǔzhūpú sà shìzūn shànnán zǐ shàn
萨，善付嘱诸菩萨。世尊，善男子、善
nǚrén fā ā nòuduōluósānmiǎosānpú tí xīn yún
女人，发‘阿耨多罗三藐三菩提’心，云
héyīngzhù yúnhéxiáng fú qí xīn
何应住？云何降伏其心？”

fó yán shànzāi shànzāi xūpú tí rú rǔsuǒshuō
佛言：“善哉！善哉！须菩提，如汝所说，
rú lái shàn hù niàn zhūpú sà shàn fù zhǔzhūpú sà rǔ jīn
如来善护念诸菩萨，善付嘱诸菩萨。汝今
dì tīng dāng wèi rǔ shuō shànnán zǐ shànnǚrén fā
谛听，当为汝说。善男子、善女人，发
ā nòuduōluósānmiǎosānpú tí xīn yīng rú shìzhù
‘阿耨多罗三藐三菩提’心，应如是住，
rú shìxiáng fú qí xīn
如是降伏其心。”

wěirán shìzūn yuànyào yùwén
“唯然，世尊。愿乐欲闻。”

dàshèngzhèngzōngfēn dì sān
大乘正宗分第三

fó gào xūpú tí zhūpú sà móhē sà yīng rú shìxiáng
佛告须菩提：“诸菩萨摩诃萨，应如是降
fú qí xīn suǒyǒu yī qièzhòngshēngzhīlèi ruòluǎnshēng
伏其心：‘所有一切众生之类，若卵生、
ruòtāishēng ruòshīshēng ruòhuàshēng ruòyǒu sè
若胎生、若湿生、若化生、若有色、
ruòwú sè ruòyǒuxiǎng ruòwúxiǎng ruòfēiyǒuxiǎngfēi
若无色，若有想、若无想、若非有想非

wúxiǎng wǒjiēlìngrùwúyúnièpán érmièdùzhī rúshì
无 想，我皆令入无余涅槃，而灭度之。如是
mièdùwúliàng wúshù wúbiānzhòngshēng shíwúzhòng
灭度无 量、无 数、无 边 众 生，实无 众
shēng démièdùzhě hé yǐ gù xūpú tí ruòpú sà yǒu
生，得灭度者。’何以故？须菩提，若菩萨有
wǒxiàng rénxiàng zhòngshēngxiàng shòuzhěxiàng jí
我相、人相、众 生 相、寿 者 相，即
fēipú sà
非菩萨。”

miàohéngwúzhùfēn dì sì
妙 行 无 住 分 第 四

fù cì xūpú tí pú sà yú fǎ yīngwúsuǒzhù
“复次，须菩提，菩萨于法，应无所住，
xíngyú bùshī suǒwèibúzhù sè bùshī búzhùshēng xiāng
行于布施。所谓不住色布施，不住 声、香、
wèi chù fǎ bùshī xūpú tí pú sà yīngrú shì bùshī
味、触、法布施。须菩提，菩萨应如是布施：
búzhùyúxiàng hé yǐ gù ruòpú sà búzhùxiàng bùshī
不住于 相。何以故？若菩萨不住 相 布施，
qí fú dé bù kě sī liáng
其福德不可思 量。

xūpú tí yú yì yún hé dōngfāngxūkōng kě sī
“须菩提，于意云何？东 方 虚 空，可思
liángfǒu
量 不？”

fǒu yě shìzūn
“不也，世尊。”

xūpú tí nán xī běifāng sì wéi shàngxiàxūkōng
“须菩提，南西北方、四维、上下虚空，

kě sī liángfǒu
可思量不？”

fǒu yě shìzūn
“不也，世尊。”

xūpú tí púsà wúzhùxiàngbùshī fú dé yì fù rú
“须菩提，菩萨无住相布施，福德亦复如

shì bùkě sī liáng xūpú tí púsà dānyīngrú suǒjiàozhù
是，不可思量。须菩提，菩萨但应如所教住。”

rú lǐ shíjiàn fēn dì wǔ
如理实见分第五

xūpú tí yú yì yúnhé kě yǐ shēnxiàngjiàn rú
“须菩提，于意云何？可以身相见如

láifǒu
来不？”

fǒu yě shìzūn bùkě yǐ shēnxiàng dé jiàn rú lái
“不也，世尊。不可以身相得见如来。

hé yǐ gù rú láisuǒshuō shēnxiàng jí fēi shēnxiàng
何以故？如来所说身相，即非身相。”

fó gào xūpú tí fán suǒ yǒu xiàng jiē shì xū wàng
佛告须菩提：“凡所有相，皆是虚妄。

ruò jiàn zhū xiàng fēi xiàng zé xiàn rú lái
若见诸相非相，则见如来。”

zhèngxìn xī yǒufēn dì liù
正 信希有分第六

xūpú tí bó fó yán shìzūn pōyǒuzhòngshēng dé
须菩提白佛言：“世尊，颇有众生，得

wénrú shìyánsuōzhāng jù shēngshíxìnfǒu
闻如是言说章句，生实信不？”

fó gào xūpú tí mòzuòshìshuō rúláimièhòu hòu
佛告须菩提：“莫作是说。如来灭后，后

wǔbǎisui yǒuchíjièxiū fúzhě yú cǐ zhāng jù néngshēng
五百岁，有持戒修福者，于此章句，能生

xìnxīn yǐ cǐ wéishí dāngzhīshìrén bù yú yì fó èr fó
信心，以此为实，当知是人，不于一佛、二佛、

sān sì wǔ fó ér zhòngshàngēn yǐ yú wúliàngqiānwàn
三、四、五佛，而种善根；已于无量千万

fó suǒ zhòngzhūshàngēn wénshìzhāng jù nǎizhì yí niàn
佛所，种诸善根。闻是章句，乃至一念

shēngjìngxìnzhe xūpú tí rúlái xī zhī xī jiàn shìzhū
生净信者，须菩提，如来悉知悉见，是诸

zhòngshēng dé rú shìwúliàng fú dé hé yǐ gù shìzhū
众生，得如是无量福德。何以故？是诸

zhòngshēng wú fù wǒxiàng rénxiàng zhòngshēngxiàng
众生，无复我相、人相、众生相、

shòuzhěxiàng wú fǎ xiàng yì wú fēi fǎ xiàng hé yǐ gù
寿者相，无法相，亦无非法相。何以故？

shìzhūzhòngshēng ruòxīnqǔxiàng zéwéizhuówǒ rén
是诸众生，若心取相，则为着我、人、

zhòngshēng shòuzhě ruòqǔ fǎ xiàng jí zhuówǒ rén
众生、寿者；若取法相，即着我、人、

zhòngshēng shòuzhě hé yǐ gù ruòqǔ fēi fǎ xiàng jí
众 生、寿 者。何以故？若取非法 相，即
zhuówǒ rén zhòngshēng shòuzhě shìgù bù yīngqǔ fǎ
着 我、人、众 生、寿 者。是故不应取法，
bùyīngqǔ fēi fǎ yǐ shì yì gù rú lái cháng shuō rǔ děng
不应取非法。以是义故，如来 常 说：‘汝等
bì qiū zhīwǒ shuō fǎ rú fá yù zhě fǎ shàng yīng shě
比丘，知我 说 法，如筏喻者，法 尚 应 舍，
hé kuàng fēi fǎ
何 况 非法？’”

wú dé wú shuō fēn dì qī
无 得 无 说 分 第七

xū pú tí yú yì yún hé rú lái dé ā nòuduōluó
“须菩提，于意云何？如来得‘阿耨多罗
sānmiǎosānpú tí yé rú lái yǒu shuō fǎ yé
三藐三菩提’耶？如来有所 说 法耶？”

xū pú tí yán rú wǒ jiě fó suǒ shuō yì wú yǒu dìng
须菩提言：“如我解佛所 说 义，无有 定
fǎ míng ā nòuduōluó sānmiǎosānpú tí yì wú yǒu dìng
法 名‘阿耨多罗三藐三菩提’，亦无有 定
fǎ rú lái kě shuō hé yǐ gù rú lái suǒ shuō fǎ jiē bù kě
法如来可 说，何以故？如来所 说 法，皆不可
qǔ bù kě shuō fēi fǎ fēi fēi fǎ suǒ yǐ zhě hé yí qiè
取，不可 说，非法，非非法。所以者何？一切
xiánshèng jiē yǐ wú wéi fǎ ér yǒu chābié
贤 圣，皆以无为法而有 差别。”

yī fǎ chūshēngfēn dì bā
依法出生分第八

xū pú tí yú yì yún hé ruò rén mǎn sān qiān dà
“须菩提，于意云何？若人满三千大
qiān shì jiè qī bǎo yǐ yòng bù shī shì rén suǒ dé fú dé níng
千世界七宝，以用布施，是人所得福德，宁
wéi duō fǒu
为多不？”

xū pú tí yán shènduō shì zūn hé yǐ gù shì fú
须菩提言：“甚多，世尊。何以故？是福
dé jí fēi fú dé xìng shì gù rú lái shuō fú dé duō
德即非福德性，是故如来说福德多。”

ruò fù yǒu rén yú cǐ jīng zhōng shòu chí nǎi zhì sì
“若复有人，于此经中，受持乃至四
jù jì děng wèi tā rén shuō qí fú shèng bǐ hé yǐ gù
句偈等，为他人说，其福胜彼。何以故？
xū pú tí yí qiè zhū fó jí zhū fó ā nòng duō luó sān miǎo
须菩提，一切诸佛及诸佛‘阿耨多罗三藐
sān pú tí fǎ jiē cóng cǐ jīng chū xū pú tí suǒ wèi fó fǎ
三菩提’法，皆从此经出。须菩提，所谓佛法
zhě jí fēi fó fǎ
者，即非佛法。”

yí xiàng wú xiàng fēn dì jiǔ
一相无相分第九

xū pú tí yú yì yún hé xū tuó huán néng zuò shì
“须菩提，于意云何？须陀洹能作是

niàn wǒ dé xū tuó huán guǒ fǒu
念：‘我得须陀洹果不？’”

xū pú tí yán fǒu yě shì zūn hé yǐ gù xū tuó
须菩提言：“不也，世尊。何以故？须陀
huán míng wéi rù liú ér wú suǒ rù bù rù sè shēng xiāng
洹名为入流，而无所入。不入色、声、香、
wèi chù fǎ shì míng xū tuó huán
味、触、法，是名须陀洹。”

xū pú tí yú yì yún hé sī tuó hán néng zuò shì
“须菩提，于意云何？斯陀含能作是
niàn wǒ dé sī tuó hán guǒ fǒu
念：‘我得斯陀含果不？’”

xū pú tí yán fǒu yě shì zūn hé yǐ gù sī tuó hán
须菩提言：“不也，世尊。何以故？斯陀含
míng yì wǎng lái ér shí wú wǎng lái shì míng sī tuó hán
名一来，而实无往来，是名斯陀含。”

xū pú tí yú yì yún hé ā nuó hán néng zuò shì
“须菩提，于意云何？阿那含能作是
niàn wǒ dé ā nuó hán guǒ fǒu
念：‘我得阿那含果不？’”

xū pú tí yán fǒu yě shì zūn hé yǐ gù ā nuó
须菩提言：“不也，世尊。何以故？阿那
hán míng wéi bù lái ér shí wú bù lái shì gù míng ā nuó hán
含名为不来，而实无不来，是故名阿那含。”

xū pú tí yú yì yún hé ā luó hàn néng zuò shì
“须菩提，于意云何？阿罗汉能作是
niàn wǒ dé ā luó hàn dào fǒu
念：‘我得阿罗汉道不？’”

xū pú tí yán fǒu yě shì zūn hé yǐ gù shí wú yǒu
须菩提言：“不也，世尊。何以故？实无有

fǎ míng ā luóhàn shìzūn ruò ā luóhànzuòshìniàn wǒ
法名阿罗汉。世尊，若阿罗汉作是念：‘我
dé ā luóhàndào jí wéizhuówǒ rén zhòngshēng shòu
得阿罗汉道。’即为着我、人、众、生、寿
zhě shìzūn fó shuōwǒdéwúzhèngsānmèi rénzhōngzuì
者。世尊，佛说我得无诤三昧，人中最
wéi dì yī shì dì yī lí yù ā luóhàn wǒbúzuòshìniàn
为第一，是第一离欲阿罗汉。我不作是念：
‘wǒshì lí yù ā luóhàn shìzūn wǒruòzuòshìniàn
我是离欲阿罗汉’。世尊，我若作是念：
‘wǒ dé ā luóhàndào shìzūn zé bù shuō xū pú tí shì
我得阿罗汉道。’世尊则不说须菩提是
‘yào ā lánnuóhéng zhě yǐ xūpú tí shíwúsuǒxíng ér
乐阿兰那行’者，以须菩提实无所行，而
míngxūpú tí shì yào ā lánnuóhéng
名须菩提是‘乐阿兰那行’。”

zhuāngyánjìng tǔ fēn dì shí
庄严净土分第十

fó gào xūpú tí yú yì yún hé rú lái xī zài rán dēng
佛告须菩提：“于意云何？如来昔在然灯
fó suǒ yú fǎ yǒusuǒdéfǒu
佛所，于法有、有所得不？”
fǒu yě shìzūn rú lái zài rán dēng fó suǒ yú fǎ
“不也，世尊。如来在然灯佛所，于法
shíwúsuǒdé
实无所得。”

xūpú tí yú yì yún hé pú sà zhuāngyán fó tǔ
“须菩提，于意云何？菩萨庄严佛土

fǒu
不？”

fǒu yě shìzūn hé yǐ gù zhuāngyán fó tǔ zhě
“不也，世尊。何以故？庄严佛土者，

jí fēizhuāngyán shì míngzhuāngyán
即非庄严，是名庄严。”

shì gù xū pú tí zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì
“是故，须菩提，诸菩萨摩诃萨，应如是

shēng qīng jìng xīn bù yīng zhù sè shēng xīn bù yīng zhù
生清净心：‘不应住色生心，不应住

shēng xiāng wèi chù fǎ shēng xīn yīng wú suǒ zhù
声、香、味、触、法生心，应无所住

ér shēng qí xīn
而生其心。’”

xū pú tí pì rú yǒu rén shēn rú xū mí shān wáng
“须菩提，譬如有人，身如须弥山王，

yú yì yún hé shì shēn wéi dà fǒu
于意云何？是身为大不？”

xū pú tí yán shèn dà shìzūn hé yǐ gù fó shuō
须菩提言：“甚大，世尊。何以故？佛说

fēi shēn shì míng dà shēn
非身，是名大身。”

wú wéi fú shèng fēn dì shí yī
无为福胜 分第十一

xū pú tí rú héng hé zhōng suǒ yǒu shā shù rú shì
“须菩提，如恒河中所有沙数，如是

shā děng héng hé yú yì yún hé shì zhū héng hé shā nìng
沙等恒河，于意云何？是诸恒河沙，宁

wéiduōfǒu
为多不？”

xūpú tí yán shènduō shìzūn dànzhūhéng hé
须菩提言：“甚多，世尊。但诸恒河，
shàngduōwúshù hékuàng qí shā
尚多无数，何况其沙？”

xūpú tí wǒjīnshíyángào rǔ ruòyǒushànnán zǐ
“须菩提，我今实言告汝：若有善男子、
shànnǚrén yǐ qī bǎomǎn ěr suǒhéng héshāshùsānqiān
善女人，以七宝满尔所恒河沙数三千
dàqiānshìjiè yǐ yòngbùshī dé fú duōfǒu
大千世界，以用布施，得福多不？”

xūpú tí yán shènduō shìzūn
须菩提言：“甚多，世尊。”

fó gào xūpú tí ruòshànnán zǐ shànnǚrén yú
佛告须菩提：“若善男子、善女人，于
cǐ jīngzhōng nǎizhìshòuchí sì jù jì děng wèi tā rénshuō
此经中，乃至受持四句偈等，为他人说，
ér cǐ fú dé shèngqián fú dé
而此福德，胜前福德。”

zūnzhòngzhèngjiàofēn dì shí èr
尊重正教分第十二

fù cì xūpú tí suíshuōshìjīng nǎizhì sì jù jì
“复次，须菩提，随说是经，乃至四句偈
děng dāngzhī cǐ chù yí qièshìjiāntiān rén ā xiūluó
等，当知此处，一切世间天、人、阿修罗，
jiēyīnggōngyǎng rú fó tǎ miào hékuàng yǒurén jìn néng
皆应供养，如佛塔庙。何况有人尽能

shòuchídúsòng xūpú tí dāngzhīshìrén chéngjiùzuì
受持读诵。须菩提，当知是人，成就最
shàng dì yī xī yǒuzhī fǎ ruòshìjīngdiǎnsuǒzàizhīchù jí
上第一希有之法。若是经典所在之处，即
wéiyǒu fó ruòzūnzhòng dì zǐ
为有佛，若尊重弟子。”

rú fǎ shòuchífēn dì shísān
如法受持分第十三

ěr shí xūpú tí bó fó yán shìzūn dānghémíng
尔时，须菩提白佛言：“世尊，当何名
cǐ jīng wǒděngyúnhéféngchí
此经？我等云何奉持？”

fó gàoxūpú tí shìjīngmíngwéi jīngāngbō rě bōluó
佛告须菩提：“是经名为《金刚般若波罗
mì yǐ shì míng zì rǔ dāng fèng chí suǒ yǐ zhě hé xū
蜜》，以是名字，汝当奉持。所以者何？须
pú tí fó shuō bō rě bōluómì jí fēi bō rě bōluó
菩提，佛说‘般若波罗蜜’，即非‘般若波罗
mì
蜜’。”

xūpú tí yú yì yún hé rú lái yǒu suǒ shuō fǎ
“须菩提，于意云何？如来有所说法
fǒu
不？”

xūpú tí bó fó yán shìzūn rú lái wú suǒ shuō
须菩提白佛言：“世尊，如来无所说。”

xūpú tí yú yì yún hé sānqiāndàqiānshìjièsuǒ
“须菩提，于意云何？三千大千世界所

yǒuwēichén shìwéiduōfǒu
有微尘，是为多不？”

xūpú tí yán shènduō shìzūn
须菩提言：“甚多，世尊。”

xūpú tí zhūwēichén rú láishuō fēi wēichén
“须菩提，诸微尘，如来说非微尘，
shì míng wēichén rú láishuō shì jiè fēi shì jiè shì míng shì
是名微尘。如来说世界，非世界，是名世
jiè xūpú tí yú yì yún hé kě yǐ sānshí èr xiàng jiàn
界。须菩提，于意云何？可以‘三十二相’见
rú láifǒu
如来不？”

fǒu yě shìzūn bù kě yǐ sānshí èr xiàng dé
“不也，世尊。不可以‘三十二相’得
jiàn rú lái hé yǐ gù rú láishuō sānshí èr xiàng jī
见如来。何以故？如来说‘三十二相’，即
shì fēi xiàng shì míng sānshí èr xiàng
是非相，是名‘三十二相’。”

xūpú tí ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén yǐ
“须菩提，若有善男子、善女人，以
héng hé shā děng shēn mìng bù shī ruò fù yǒu rén yú cǐ jīng
恒河沙等身命布施，若复有人，于此经
zhōng nǎi zhì shòu chí sì jù jì děng wèi tā rén shuō qí
中，乃至受持四句偈等，为他人说，其
fú shènduō
福甚多。”

lí xiàng jì mièfēn dì shí sì
离 相 寂 灭 分 第 十 四

ěr shí xū pú tí wénshuōshìjīng shēnxiè yì qù
尔 时 ， 须 菩 提 ， 闻 说 是 经 ， 深 解 义 趣 ，

tì lèi bēi qì ér bó fó yán xī yǒu shìzūn fó shuō rú
涕 泪 悲 泣 ， 而 白 佛 言 ： “ 希 有 ， 世 尊 ！ 佛 说 如

shìshēnshēnjīngdiǎn wǒ cóng xī lái suǒ dé huì yǎn wèi
是 甚 深 经 典 ， 我 从 昔 来 ， 所 得 慧 眼 ， 未

céng dé wén rú shì zhī jīng shìzūn ruò fù yǒu rén dé wén
曾 得 闻 ， 如 是 之 经 。 世 尊 ， 若 复 有 人 ， 得 闻

shìjīng xìn xīn qīng jìng jí shēng shí xiàng dāng zhī shì rén
是 经 ， 信 心 清 净 ， 即 生 实 相 。 当 知 是 人 ，

chéng jiù dì yī xī yǒu gōng dé shìzūn shì shí xiàng zhě jí
成 就 第 一 希 有 功 德 。 世 尊 ， 是 实 相 者 ， 即

shì fēi xiàng shì gù rú lái shuō míng shí xiàng
是 非 相 ， 是 故 如 来 说 名 实 相 。

shìzūn wǒ jīn dé wén rú shì jīng diǎn xìn xiè shòu
“ 世 尊 ， 我 今 得 闻 ， 如 是 经 典 ， 信 解 受

chí bù zú wéi nán ruò dāng lái shì hòu wǔ bǎi suì qí yǒu zhòng
持 ， 不 足 为 难 。 若 当 来 世 ， 后 五 百 岁 ， 其 有 众

shēng dé wén shì jīng xìn xiè shòu chí shì rén jí wéi dì yī xī yǒu
生 ， 得 闻 是 经 ， 信 解 受 持 ， 是 人 即 为 第 一 希 有 。

hé yǐ gù cǐ rén wú wǒ xiàng rén xiàng zhòng shēng xiàng shòu
何 以 故 ？ 此 人 无 我 相 、 人 相 、 众 生 相 、 寿

zhě xiàng suǒ yǐ zhě hé wǒ xiàng jí shì fēi xiàng rén xiàng
者 相 。 所 以 者 何 ？ 我 相 ， 即 是 非 相 ； 人 相 、

zhòng shēng xiàng shòu zhě xiàng jí shì fēi xiàng hé yǐ gù
众 生 相 、 寿 者 相 ， 即 是 非 相 。 何 以 故 ？

lí yí qièzhūxiàng zé míngzhū fó
离一切诸相，则名诸佛。”

fó gào xū pú tí rú shì rú shì ruò fù yǒu rén dé
佛告须菩提：“如是！如是！若复有人，得

wén shì jīng bù jīng bú bù bú wǐ dāng zhī shì rén shèn wéi xī yǒu
闻是经，不惊不怖不畏，当知是人甚为希有。

hé yǐ gù xū pú tí rú lái shuō dì yī bō luó mì jí fēi
何以故？须菩提，如来说‘第一波罗蜜’，即非

dì yī bō luó mì shì míng dì yī bō luó mì
‘第一波罗蜜’，是名‘第一波罗蜜’。

xū pú tí rěn rǔ bō luó mì rú lái shuō fēi rěn rǔ
“须菩提，‘忍辱波罗蜜’，如来说非‘忍辱

bō luó mì hé yǐ gù xū pú tí rú wǒ xī wéi gē lì wáng gē
波罗蜜’。何以故？须菩提，如我昔为歌利王割

jiē shēn tǐ wǒ yú ěr shí wú wǒ xiàng wú rén xiàng wú zhòng
截身体，我于尔时，无我相、无人相、无众

shēng xiàng wú shòu zhě xiàng hé yǐ gù wǒ yú wǎng xī jié jié
生相、无寿者相。何以故？我于往昔节节

zhī jiě shí ruò yǒu wǒ xiàng rén xiàng zhòng shēng xiàng shòu
支解时，若有我相、人相、众生相、寿

zhě xiàng yīng shēng chēn hèn
者相，应生嗔恨。

xū pú tí yòu niàn guò qù yú wǔ bǎi shì zuò rěn rǔ xiān
“须菩提，又念过去，于五百世，作忍辱仙

rén yú ěr suǒ shí wú wǒ xiàng wú rén xiàng wú zhòng shēng
人。于尔所世，无我相、无人相、无众生

xiàng wú shòu zhě xiàng shì gù xū pú tí pú sà yīng lí yí
相、无寿者相。是故，须菩提，菩萨应离一

qiè xiàng fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn bù yīng zhù
切相，发‘阿耨多罗三藐三菩提’心，不应住

sè shēng xīn bù yīng zhù shēng xiāng wèi chù fǎ shēng xīn
色生心，不应住声、香、味、触、法生心，

yīng shēng wú suǒ zhù xīn ruò xīn yǒu zhù zé wéi fēi zhù shì gù
应生无所住心。若心有住，则为非住。是故，

fó shuō pú sà xīn bù yīng zhù sè bù shī xū pú tí pú sà wéi
佛说：菩萨心不应住色布施。须菩提，菩萨为

lì yì yí qī è zhòng shēng gù yīng rú shì bù shī rú lái shuō yí qī è
利益一切众生故，应如是布施。如来说一切

zhū xiàng jí shì fēi xiàng yòu shuō yí qī è zhòng shēng jí fēi zhòng
诸相，即是非相，又说一切众生，即非众

shēng
生。

xū pú tí rú lái shì zhēn yǔ zhě shí yǔ zhě rú yǔ zhě
“须菩提，如来是真语者、实语者、如语者、

bù kuáng yǔ zhě bú yì yǔ zhě xū pú tí rú lái suǒ dé fǎ
不诳语者、不异语者。须菩提，如来所得法，

cǐ fǎ wú shí wú xū xū pú tí ruò pú sà xīn zhù yú fǎ é xíng
此法无实无虚。须菩提，若菩萨心住于法，而行

bù shī rú rén rù àn zé wú suǒ jiàn ruò pú sà xīn bú zhù fǎ
布施，如人入暗，则无所见。若菩萨心不住法，

é xíng bù shī rú rén yǒu mù rì guāng míng zhào jiàn zhǒng zhǒng
而行布施，如人有目，日光明照，见种种

sè
色。

xū pú tí dāng lái zhī shì ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ
“须菩提，当来之世，若有善男子、善女

rén néng yú cǐ jīng shòu chí dú tòng zé wéi rú lái yǐ fó zhì huì
人，能于此经，受持读诵，则为如来以佛智慧，

xī zhī shì rén xī jiàn shì rén jiē dé chéng jiù wú liàng wú biān gōng
悉知是人，悉见是人，皆得成就无量、无边功

dé
德。”

chíjīnggōngdéfēndìshíwǔ
持经功德分第十五

xū pú tí ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén chū rì fēn
“须菩提，若有善男子、善女人，初日分，

yǐ héng hé shā děng shēn bù shī zhōng rì fēn fù yǐ héng hé shā
以恒河沙等身布施；中日分，复以恒河沙

děng shēn bù shī hòu rì fēn yì yǐ héng hé shā děng shēn bù shī
等身布施；后日分，亦以恒河沙等身布施，

rú shì wú liàng bǎi qiān wàn yì jié yǐ shēn bù shī ruò fù yǒu rén
如是无量百千万亿劫，以身布施。若复有人，

wén cǐ jīng diǎn xìn xīn bú nì qí fú shèng bǐ hé kuàng shū xiě
闻此经典，信心不逆，其福胜彼。何况书写、

shòu chī dú sòng wèi rén jiě shuō
受持读诵、为人解说。

xū pú tí yǐ yào yán zhī shì jīng yǒu bù kě sī yì bù
“须菩提，以要言之，是经有不可思议、不

kě chēng liáng wú biān gōng dé rú lái wèi fā dà shèng zhě shuō
可称量、无边功德。如来为发大乘者说，

wèi fā zuì shàng shèng zhě shuō ruò yǒu rén néng shòu chī dú sòng
为发最上乘者说。若有人能受持读诵，

guǎng wèi rén shuō rú lái xī zhī shì rén xī jiàn shì rén jiē dé chéng
广为人说。如来悉知是人，悉见是人，皆得成

jiù bù kě liáng bù kě chēng wú yǒu biān bù kě sī yì gōng dé
就不可量、不可称、无有边、不可思议功德。

rú shì rén děng zé wéi hè dān rú lái ā nù duō luó sān miǎo sān pú
如是人等，则为荷担如来‘阿耨多罗三藐三菩

tí hé yǐ gù xū pú tí ruò yào xiǎo fǎ zhě zhuó wǒ jiàn
提’。何以故？须菩提，若乐小法者，着我见、
rén jiàn zhòng shēng jiàn shòu zhě jiàn jí yú cǐ jīng bù néng
人见、众生见、寿者见，即于此经，不能
tīng shòu dú sòng wéi rén jiě shuō
听受读诵，为人解说。

xū pú tí zài zài chù chù ruò yǒu cǐ jīng yí qí è shì jiān
“须菩提，在在处处，若有此经，一切世间
tiān rén ā xiū luó suǒ yīng gòng yǎng dāng zhī cǐ chù zé
天、人、阿修罗，所应供养。当知此处，则
wéi shì tǎ jiē yīng gòng jìng zuò lǐ wéi rào yǐ zhū huā xiāng
为是塔，皆应恭敬，作礼围绕，以诸华香，
ér sǎn qí chù
而散其处。”

néng jìng yè zhàng fēn dì shí liù
能净业障分第十六

fù cì xū pú tí ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén shòu
“复次，须菩提，若善男子、善女人，受
chí dú sòng cǐ jīng ruò wéi rén qīng jiàn shì rén xiān shì zuì yè yīng
持、读诵此经，若为人轻贱，是人先世罪业应
duò è dào yǐ jīn shì rén qīng jiàn gù xiān shì zuì yè zé wéi xiāo
堕恶道，以今世人轻贱故，先世罪业，则为消
miè dāng dé ā nù duō luó sān miǎo sān pú tí
灭，当得‘阿耨多罗三藐三菩提’。

xū pú tí wǒ niàn guò qù wú liàng ā sēng qí jié yú rán
“须菩提，我念过去无量阿僧祇劫，于然
dēng fó qián dé zhí bā bǎi sì qiān wàn yì nù ó yóu tuō zhū fó xī jiē
灯佛前，得值八百四千万亿那由他诸佛，悉皆

gōngyǎngchéngshì wú kōngguòzhě ruò fù yǒu rén yú hòu mò shì
供 养 承 事，无 空 过 者。若 复 有 人，于 后 末 世，
néng shòu chí dú sòng cǐ jīng suǒ dé gōng dé yú wǒ suǒ gōng yǎng
能 受 持 读 诵 此 经，所 得 功 德，于 我 所 供 养
zhū fó gōng dé bǎi fēn bù jí yī qiān wàn yì fēn nǎi zhì suàn shù
诸 佛 功 德，百 分 不 及 一，千 万 亿 分、乃 至 算 数
pì yù suǒ bù néng jí
譬 喻，所 不 能 及。

xū pú tí ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén yú hòu mò shì
“须 菩 提，若 善 男 子、善 女 人，于 后 末 世，
yǒu shòu chí dú sòng cǐ jīng suǒ dé gōng dé wǒ ruò jù shuō zhě
有 受 持 读 诵 此 经，所 得 功 德，我 若 具 说 者，
huò yǒu rén wén xīn jí kuáng luàn hú yí bú xìn xū pú tí dāng
或 有 人 闻，心 即 狂 乱，狐 疑 不 信。须 菩 提，当
zhī shì jīng yì bù kě sī yì guǒ bào yì bù kě sī yì
知 是 经 义 不 可 思 议，果 报 亦 不 可 思 议。”

jiū jìng wú wǒ fēn dì shí qī
究 竟 无 我 分 第 十 七

ěr shí xū pú tí bó fó yán shì zūn shàn nán zǐ shàn
尔 时，须 菩 提 白 佛 言：“世 尊，善 男 子、善
nǚ rén fā ā nù duō luó sān miǎo sān pú tí xīn yún hé yīng
女 人，发 ‘阿 耨 多 罗 三 藐 三 菩 提’ 心，云 何 应
zhù yún hé xiáng fú qí xīn
住？云 何 降 伏 其 心？”

fó gào xū pú tí shàn nán zǐ shàn nǚ rén fā ā nù
佛 告 须 菩 提：“善 男 子、善 女 人，发 ‘阿 耨
duō luó sān miǎo sān pú tí xīn zhě dāng shēng rú shì xīn wǒ yīng
多 罗 三 藐 三 菩 提’ 心 者，当 生 如 是 心：‘我 应

mièdù yíqí èzhòngshēng mièdù yíqí èzhòngshēng yǐ ér wúyǒu
 灭度一切众 生，灭度一切众 生已，而无有
 yízhòngshēng shímièdùzhě hé yǐ gù xū pú tí ruòpúsà
 一 众 生 实灭度者。’ 何以故？ 须菩提，若菩萨
 yǒuwǒxiàng rénxiàng zhòngshēngxiàng shòuzhěxiàng jí fēi
 有我相、人相、众 生 相、寿者相，即非
 púsà suǒ yǐ zhě hé xū pú tí shíwúyǒu fǎ fā ā nòu
 菩萨。所以者何？ 须菩提，实无有法，发 ‘阿耨
 duōluósānmiǎosān pú tí xīnzhě
 多罗三藐三菩提’ 心者。

xū pú tí yú yìyún hé rúlái yúrándēng fósuǒ yǒu
 “须菩提，于意云何？ 如来于然 灯 佛所，有
 fǎ dé ā nòuduōluósānmiǎosān pú tí fǒu
 法得 ‘阿耨多罗三藐三菩提’ 不？”

fǒu yě shìzūn rúwǒjiě fósuǒshuō yì fó yúrán
 “不也，世 尊。如我解佛所 说 义，佛于然
 dēng fó suǒ wúyǒu fǎ dé ā nòuduōluósānmiǎosān pú tí
 灯 佛所，无有法得 ‘阿耨多罗三藐三菩提’。”

fó yán rú shì rú shì xū pú tí shíwúyǒu fǎ
 佛言：“如是，如是。须菩提，实无有法，
 rúlái dé ā nòuduōluósānmiǎosān pú tí xū pú tí ruòyǒu
 如来得 ‘阿耨多罗三藐三菩提’。须菩提，若有

fǎ rúlái dé ā nòuduōluósānmiǎosān pú tí zhě rán dēng fó
 法如来得 ‘阿耨多罗三藐三菩提’ 者，然 灯 佛
 zé bù yǔ wǒshòu jì rǔ yúlái shì dāng dé zuò fó hào shì
 则不与我 授记：‘汝于来世，当得作佛，号 ‘释

jiā móu ní yǐ shíwúyǒu fǎ dé ā nòuduōluósānmiǎosān
 迦牟尼’。’ 以实无有法，得 ‘阿耨多罗三藐三
 pú tí shì gù rán dēng fó yǔ wǒshòu jì zuò shì yán rǔ
 菩提’，是故，然 灯 佛与我 授记，作是言：‘汝

yú lái shì dāng dé zuò fó hào shì jiā móu ní hé yǐ
于来世，当得作佛，号‘释迦牟尼’。何以
gù rú lái zhě jí zhū fǎ rú yì
故？如来者，即诸法如义。

ruò yǒu rén yán rú lái dé ā nòng duō luó sān miǎo
“若有人言：‘如来得‘阿耨多罗三藐
sān pú tí xū pú tí shí wú yǒu fǎ fó dé ā nòng duō
三菩提’。’须菩提，实无有法，佛得‘阿耨多
luó sān miǎo sān pú tí xū pú tí rú lái suǒ dé ā nòng duō luó
罗三藐三菩提’。须菩提，如来所得‘阿耨多罗
sān miǎo sān pú tí yú shì zhōng wú shí wú xū shì gù rú lái
三藐三菩提’，于是中无实无虚。是故，如来
shuō yī qiè fǎ jiē shì fó fǎ xū pú tí suǒ yán yī qiè fǎ zhě jí
说一切法皆是佛法。须菩提，所言一切法者，即
fēi yī qiè fǎ shì gù míng yī qiè fǎ
非一切法，是故名一切法。

xū pú tí pì rú rén shēn cháng dà
“须菩提，譬如人身长大。”

xū pú tí yán shì zūn rú lái shuō rén shēn cháng dà zé
须菩提言：“世尊，如来说人身长大，则
wéi fēi dà shēn shì míng dà shēn
为非大身，是名大身。”

xū pú tí pú sà yì rú shì ruò zuò shì yán wǒ dāng
“须菩提，菩萨亦如是，若作是言：‘我当
miè dù wú liàng zhòng shēng jí bù míng pú sà hé yǐ gù
灭度无量众生。’即不名菩萨。何以故？

xū pú tí shí wú yǒu fǎ míng wéi pú sà shì gù fó shuō
须菩提，实无有法，名为菩萨。是故，佛说：

yī qiè fǎ wú wǒ wú rén wú zhòng shēng wú shòu zhě
‘一切法无我、无人、无众生、无寿者’。

xū pú tí ruò pú sà zuò shì yán wǒ dāng zhuāng yán fó
“须菩提，若菩萨作是言：‘我当庄严佛

tǔ shì bù míng pú sà hé yǐ gù rú lái shuō zhuāng yán fó tǔ
土。’是不名菩萨。何以故？如来说庄严佛土

zhě jí fēi zhuāng yán shì míng zhuāng yán
者，即非庄严，是名庄严。

xū pú tí ruò pú sà tōng dá wú wǒ fǎ zhě rú lái
“须菩提，若菩萨通达无我法者，如来

shuō míng zhēn shì pú sà
说名真是菩萨。”

yì tǐ tóng guān fēn dì shí bā
一体同观分第十八

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu ròu yǎn fǒu
“须菩提，于意云何？如来有肉眼不？”

rú shì shì zūn rú lái yǒu ròu yǎn
“如是，世尊，如来有肉眼。”

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu tiān yǎn fǒu
“须菩提，于意云何？如来有天眼不？”

rú shì shì zūn rú lái yǒu tiān yǎn
“如是，世尊，如来有天眼。”

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu huì yǎn fǒu
“须菩提，于意云何？如来有慧眼不？”

rú shì shì zūn rú lái yǒu huì yǎn
“如是，世尊，如来有慧眼。”

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu fǎ yǎn fǒu
“须菩提，于意云何？如来有法眼不？”

rú shì shì zūn rú lái yǒu fǎ yǎn
“如是，世尊，如来有法眼。”

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu fó yǎn fǒu
“须菩提，于意云何？如来有佛眼不？”

rú shì shì zūn rú lái yǒu fó yǎn
“如是，世尊，如来有佛眼。”

xū pú tí yú yì yún hé rú héng hé zhōng suǒ yǒu shā
“须菩提，于意云何？如恒河中所有沙，
fó shuō shì shā fǒu
佛说是沙不？”

rú shì shì zūn rú lái shuō shì shā
“如是，世尊，如来说是沙。”

xū pú tí yú yì yún hé rú yì héng hé zhōng suǒ yǒu
“须菩提，于意云何？如一恒河中所有
shā yǒu rú shì shā děng héng hé shì zhū héng hé suǒ yǒu shā shù fó shì
沙，有如是沙等恒河，是诸恒河所有沙数佛世
jiè rú shì nòng wéi duō fǒu
界，如是，宁为多不？”

shèn duō shì zūn
“甚多，世尊。”

fó gào xū pú tí ěr suǒ guó dù zhōng suǒ yǒu zhòng shēng
佛告须菩提：“尔所国土中，所有众生，
ruò gān zhǒng xīn rú lái xī zhī hé yǐ gù rú lái shuō zhū xīn
若干种心，如来悉知。何以故？如来说诸心，
jiē wéi fēi xīn shì míng wéi xīn suǒ yǐ zhě hé xū pú tí guò
皆为非心，是名为心。所以者何？须菩提，过
qù xīn bù kě dé xiàn zài xīn bù kě dé wèi lái xīn bù kě dé
去心不可得，现在心不可得，未来心不可得。”

fǎ jiè tōnghuà fēn dì shí jiǔ
法界通化分第十九

xū pú tí yú yì yún hé ruò yǒu rén mǎn sān qiān dà qiān
“须菩提，于意云何？若有人满三千大千

shì jì è qī bǎo yǐ yòng bù shī shì rén yǐ shì yīn yuán dé fú duō
世界七宝，以用布施，是人以是因缘，得福多

fǒu
不？”

rú shì shì zūn cǐ rén yǐ shì yīn yuán dé fú shèn
“如是，世尊，此人以是因缘，得福甚

duō
多。”

xū pú tí ruò fú dé yǒu shí rú lái bù shuō dé fú dé duō
“须菩提，若福德有实，如来不说得福德多。

yǐ fú dé wú gù rú lái shuō dé fú dé duō
以福德无故，如来说得福德多。”

lí sè lí xiàng fēn dì èr shí
离色离相分第二十

xū pú tí yú yì yún hé fó kě yǐ jù zú sè shēn xiàn
“须菩提，于意云何？佛可以具足色身见

fǒu
不？”

fǒu yě shì zūn rú lái bù yīng yǐ jù zú sè shēn xiàn
“不也，世尊！如来不应以具足色身见。

hé yǐ gù rú lái shuō jù zú sè shēn jí fēi jù zú sè shēn
何以故？如来说具足色身，即非具足色身，

shì míng jù zú sè shēn

是名具足色身。”

xū pú tí yú yì yún hé rú lái kě yǐ jù zú zhū xiàng
“须菩提，于意云何？如来可以具足诸相

xiàn fǒu

见不？”

fǒu yě shì zūn rú lái bù yīng yǐ jù zú zhū xiàng
“不也，世尊，如来不应以具足诸相

xiàn hé yǐ gù rú lái shuō zhū xiàng jù zú jí fēi jù zú shì
见。何以故？如来说诸相具足，即非具足，是

míng zhū xiàng jù zú
名诸相具足。”

fēi shuō suǒ shuō fēn dì èr shí yī
非说所说分第二十一

xū pú tí rǔ wù wèi rú lái zuò shì niàn wǒ dāng yǒu suǒ
“须菩提，汝勿谓如来作是念：‘我当有所

shuō fǎ mò zuò shì niàn hé yǐ gù ruò rén yán rú lái yǒu
说法。’莫作是念，何以故？若人言：‘如来有

suǒ shuō fǎ jí wéi bàng fó bù néng jiě wǒ suǒ shuō gù xū pú
所说法’，即为谤佛，不能解我所说故。须菩

tí shuō fǎ zhě wú fǎ kě shuō shì míng shuō fǎ
提，说法者无法可说，是名说法。”

ěr shí huì mìng xū pú tí bó fó yán shì zūn pō yǒu zhòng
尔时，慧命须菩提白佛言：“世尊，颇有众

shēng yú wèi lái shì wén shuō shì fǎ shēng xìn xīn fǒu
生，于未来世，闻说是法，生信心不？”

fó yán xū pú tí bǐ fēi zhòng shēng fēi bù zhòng shēng
佛言：“须菩提，彼非众生，非不众生。

hé yǐ gù xū pú tí zhòngshēngzhòngshēngzhě rú lái shuō fēi
何以故？须菩提，众生众生者，如来说非
zhòngshēng shì míng zhòngshēng
众生，是名众生。”

wú fǎ kě dé fēn dì èr shí èr
无法可得分第二十二

xū pú tí bó fó yán shì zūn fó dé ā nònguōlu ó sān
须菩提白佛言：“世尊，佛得‘阿耨多罗三
miǎosān pú tí wéi wú suǒ dé yé
藐三菩提’，为无所得耶？”

fó yán rú shì rú shì xū pú tí wǒ yú ā nònguō
佛言：“如是！如是！须菩提，我于‘阿耨
duōlu ó sānmiǎosān pú tí nǎi zhì wú yǒu shǎo fǎ kě dé shì míng
多罗三藐三菩提’，乃至无有少法可得，是名
ā nònguōlu ó sānmiǎosān pú tí
‘阿耨多罗三藐三菩提’。”

jìng xīn xíng shàn fēn dì èr shí sān
净心行善分第二十三

fù cì xū pú tí shì fǎ píngděng wú yǒu gāo xià
“复次，须菩提，是法平等，无有高下，
shì míng ā nònguōlu ó sānmiǎosān pú tí yǐ wú wǒ wú rén
是名‘阿耨多罗三藐三菩提’。以无我、无人、
wú zhòngshēng wú shòuzhě xiū yī qī èshàn fǎ zé dé ā nònguō
无众生、无寿者，修一切善法，则得‘阿耨
duōlu ó sānmiǎosān pú tí xū pú tí suǒ yán shàn fǎ zhě rú lái
多罗三藐三菩提’。须菩提，所言善法者，如来

shuō jí fēi shàn fǎ shì míng shàn fǎ
说即非善法，是名善法。”

fú zhì wú bǐ fēn dì èr shí sì
福智无比分第二十四

xū pú tí ruò sān qiān dà qiān shì jì zhōng suǒ yǒu zhū xū
“须菩提，若三千大千世界中，所有诸须
mí shān wáng rú shì děng qī bǎo jù yǒu rén chí yòng bù shī ruò
弥山王，如是等七宝聚，有人持用布施；若
rén yǐ cǐ bō rě bō luó mǐ jīng nǎi zhì sì jù jì děng shòu chí
人以此《般若波罗蜜经》，乃至四句偈等，受持
dú sòng wèi tā rén shuō yú qián fú dé bǎi fēn bù jí yī
读诵，为他人说，于前福德，百分不及一，
bǎi qiān wàn yì fēn nǎi zhì suàn shù pì yù suǒ bù néng jí
百千万亿分、乃至算数譬喻，所不能及。”

huà wú suǒ huà fēn dì èr shí wǔ
化无所化分第二十五

xū pú tí yú yì yún hé rǔ děng wù wéi rú lái zuò shì
“须菩提，于意云何？汝等勿谓如来作是
niàn wǒ dāng dù zhòng shēng xū pú tí mò zuò shì niàn hé
念：‘我当度众生。’须菩提，莫作是念。何
yǐ gù shí wú yǒu zhòng shēng rú lái dù zhě ruò yǒu zhòng shēng
以故？实无有众生，如来度者。若有众生，
rú lái dù zhě rú lái zé yǒu wǒ rén zhòng shēng shòu zhě
如来度者，如来则有我、人、众生、寿者。

xū pú tí rú lái shuō yǒu wǒ zhě jí fēi yǒu wǒ ér fán
“须菩提，如来说有我者，即非有我。而凡

fū zhī rén yǐ wéi yǒu wǒ xū pú tí fán fū zhě rú lái shuō jí
夫之人，以为有我。须菩提，凡夫者，如来说即
fēi fán fū
非凡夫。”

fǎ shēn fēi xiàng fēn dì èr shí liù
法身非相分第二十六

xū pú tí yú yì yún hé kě yǐ sān shí èr xiàng
“须菩提，于意云何？可以‘三十二相’

guān rú lái fǒu
观如来不？”

xū pú tí yán rú shì rú shì yǐ sān shí èr xiàng
须菩提言：“如是，如是。以‘三十二相’

guān rú lái
观如来。”

fó yán xū pú tí ruò yǐ sān shí èr xiàng guān rú lái
佛言：“须菩提，若以‘三十二相’观如来

zhě zhuǎn lún shèng wáng jí shì rú lái
者，转轮圣王即是如来。”

xū pú tí bō fó yán shì zūn rú wǒ jiě fó suǒ shuō yì
须菩提白佛言：“世尊，如我解佛所说义，

bù yīng yǐ sān shí èr xiàng guān rú lái
不应以‘三十二相’观如来。”

ěr shí shì zūn ér shuō jì yán ruò yǐ sè jiàn wǒ yǐ yīn
尔时，世尊而说偈言：“若以色见我，以音

shēng qiú wǒ shì rén xíng é dào bù néng jiàn rú lái
声求我，是人行邪道，不能见如来。”

wúduàn wúmièfēn dì èr shí qī
无 断 无 灭 分 第二十七

xū pú tí rǔ ruò zuò shì àn rú lái bù yǐ jù zú xiàng
“须菩提，汝若作是念：‘如来不以具足相
gù dé ā nònguōluó sānmiǎo sān pú tí xū pú tí mò
故，得‘阿耨多罗三藐三菩提’。”须菩提，莫
zuò shì àn rú lái bù yǐ jù zú xiàng gù dé ā nònguōluó sān
作是念：‘如来不以具足相故，得‘阿耨多罗三
miǎo sān pú tí xū pú tí rǔ ruò zuò shì àn fā ā nònguō
藐三菩提’。”须菩提，汝若作是念，发‘阿耨
duōluó sānmiǎo sān pú tí xīnzhě shuō zhū fǎ duàn miè mò zuò shì
多罗三藐三菩提’心者，说诸法断灭。莫作是
niàn hé yǐ gù fā ā nònguōluó sānmiǎo sān pú tí xīnzhě
念，何以故？发‘阿耨多罗三藐三菩提’心者，
yú fǎ bù shuō duàn miè xiàng
于法不说断灭相。”

búshòu bùtānfēn dì èr shí bā
不 受 不 贪 分 第二十八

xū pú tí ruò pú sà yǐ mǎn héng hé shā děng shì jiè
“须菩提，若菩萨以满恒河沙等世界
qī bǎo chí yòng bù shī ruò fù yǒu rén zhī yī qī è fǎ wú wǒ
七宝，持用布施。若复有人，知一切法无我，
dé chéng yú rěn cǐ pú sà shèng qián pú sà suǒ dé gōng dé hé yǐ
得成于忍。此菩萨胜前菩萨所得功德。何以
gù xū pú tí yǐ zhū pú sà bù shòu fú dé gù
故？须菩提，以诸菩萨不受福德故。”

xū pú tí bó fó yán shì zūn yún hé pú sà bú shòu fú
须菩提白佛言：“世尊，云何菩萨不受福
dé 德？”

xū pú tí pú sà suǒ zuò fú dé bù yīng tān zhù shì gù
“须菩提，菩萨所作福德，不应贪着。是故
shuō bú shòu fú dé
说不受福德。”

wēi yí jì jìng fēn dì èr shí jiǔ
威仪寂静分第二十九

xū pú tí ruò yǒu rén yán rú lái ruò lái ruò qù
“须菩提，若有人言：‘如来，若来、若去、
ruò zuò ruò wò shì rén bù jiě wǒ suǒ shuō yì hé yǐ gù rú
若坐、若卧’。是人不能解我所说义，何以故？如
lái zhě wú suǒ cóng lái yì wú suǒ qù gù míng rú lái
来者，无所从来，亦无所去，故名如来。”

yì hé lǐ xiàng fēn dì sān shí
一合理相分第三十

xū pú tí ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén yǐ sān qiān dà
“须菩提，若善男子、善女人，以三千大
qiān shì jì è suǒ wéi wēi chén yú yì yún hé shì wēi chén zhòng nìng
千世界碎为微尘，于意云何？是微尘众，宁
wéi duō fǒu
为多不？”

xū pú tí yán shēn duō shì zūn hé yǐ gù ruò shì wēi
须菩提言：“甚多，世尊。何以故？若是微

chénzhòng shí yǒuzhě fó zé bùshuō shì wēichénzhòng suǒ yǐ zhě
尘 众 实有者，佛则不说是微尘 众 。所以者
hé fó shuō wēichénzhòng jí fēi wēichénzhòng shì míng wēi
何？佛说微尘 众 ，即非微尘 众 ，是名微
chénzhòng
尘 众 。

shìzūn rú lái suǒ shuō sānqiān dà qiānshì jiè jí
“世尊，如来所 说 三 千 大 千 世界，即
fēi shì jiè shì míng shì jiè hé yǐ gù ruò shì jiè shí yǒuzhě
非世界，是 名 世界。何以故？若世界实有者，
zé shì yì héxiàng rú lái shuō yì héxiàng jí fēi yì héxiàng
则是一合 相 。如来说一合 相 ，即非一合 相 ，
shì míng yì héxiàng
是 名 一合 相 。”

xū pú tí yì héxiàngzhě zé shì bù kě shuō dàn
“须菩提，一合 相 者，则是不可 说 。但
fán fū zhī rén tān zhù qí shì
凡夫之人，贪 着 其事。”

zhī jiàn bù shēng fēn dì sān shí yī
知 见 不 生 分 第三十一

xū pú tí ruò rén yán fó shuō wǒ jiàn rén jiàn
“须菩提，若人言：‘佛说：我见、人见、
zhòng shēng jiàn shòu zhě jiàn xū pú tí yú yì yún hé shì
众 生 见、寿 者 见。’须菩提，于意云何？是
rén jiě wǒ suǒ shuō yì fǒu
人解我所 说 义不？”

fǒu yě shìzūn shì rén bù jiě rú lái suǒ shuō yì
“不也，世尊。是人 不 解如来所 说 义。

hé yǐ gù shìzūnshuō wǒjiàn rénjiàn zhòngshēngjiàn
何以故？世尊说‘我见、人见、众 生见、
shòuzhějiàn jí fēi wǒjiàn rénjiàn zhòngshēngjiàn shòuzhě
寿者见’，即非‘我见、人见、众 生见、寿
zhějiàn shì míng wǒjiàn rénjiàn zhòngshēngjiàn shòuzhě
者见’，是名‘我见、人见、众 生见、寿者
jiàn
见’。”

xū pú tí fā ā nònguōluósānmiǎosān pú tí xīn
“须菩提，发‘阿耨多罗三藐三菩提’心
zhě yú yí qiè fǎ yīngrú shìzhī rú shìjiàn rú shìxìnxiè
者，于一切法，应如是知，如是见，如是信解，
bùshēng fǎ xiàng xū pú tí suǒyán fǎ xiàngzhě rú lái
不 生 法 相 。须菩提，所言法 相 者，如来
shuō jí fēi fǎ xiàng shì míng fǎ xiàng
说 即非法 相 ， 是 名 法 相 。”

yìng huà fēi zhēn fēn dì sān shí èr
应 化 非 真 分 第 三 十 二

xū pú tí ruò yǒu rén yǐ mǎn wú liàng ā sēng qí shì jiè
“须菩提，若有人以满无 量 阿 僧 祇 世界
qī bǎo chí yòng bù shī ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén fā pú
七宝，持 用 布 施。若有 善 男子、善 女 人，发 菩
tí xīn zhě chí yú cǐ jīng nǎi zhì sì jù jì děng shòu chí dú sòng
提心者，持于此经，乃至四句偈等，受持读诵，
wèi rén yǎn shuō qí fú shèng bǐ yún hé wèi rén yǎn shuō
为人演 说，其福 胜 彼。云何为人演 说？
bù qǔ yú xiàng rú rú bú dòng hé yǐ gù
不 取 于 相，如 如 不 动。何以故？

yí qiè yǒu wéi fǎ , rú mèng huàn pào yǐng
一切有为法，如梦幻泡影，

rú lù yì rú diàn , yīng zuò rú shì guān
如露亦如电，应作如是观。

fó shuō shì jīng yǐ zhǎng lǎo xū pú tí jí zhū bì qiū bì
佛说是经已，长老须菩提，及诸比丘、比

qiū ní yōu pó sè yōu pó yí yí qiè shì jiān tiān rén ā
丘尼、优婆塞、优婆夷，一切世间天、人、阿

xiū luó wén fó suǒ shuō jiē dà huān xǐ xìn shòu fèng xíng
修罗，闻佛所说，皆大欢喜，信受奉行。

jīn gāng bō rě bō luó mì jīng
金刚般若波罗蜜经

般若无尽藏真言

nā mó bó qié fá dì bō lì rě bō luó mì duō yì dá zhī
南谟薄伽伐帝。钵唎若。波罗蜜多曳。怛侄

tuō Ōng hé lì dì lì shì lì shù lǔ zhī sān mì lì zhī
他。唵。訖唎地唎室唎。戍噜知。三密栗知。

fó shè yì suō hē
佛社曳。莎诃。(三遍)

金刚心真言

ōng wū lún ní suō pó hē
唵。乌伦尼。娑婆诃。(三遍)

补阙真言

námóhē là dānuó duō là yè yē qiè là qiè là jù zhù jù zhù
南无喝啰怛那。多啰夜耶。佉啰佉啰。俱住俱住。

mó là mó là hǔ là hōng hè hè sū dānuó hōng pō
摩啰摩啰。虎啰。吽。贺贺。苏怛那。吽。泼

mō nú suō pó hē
抹拏。娑婆诃 (三遍)

补阙圆满真言

ōng hū lú hū lú shè yì mù qiè suō hē
唵。呼嚧呼嚧。社曳穆契。莎诃。(三遍)

普回向真言

ōng suō mó là suō mó là mǐ mó nǎng sà pó hē mó
唵。娑麼啰。娑麼啰。弭麼曩。萨嚩诃。摩

hē zhuó jiā luó wá hōng
诃斫迦啰嚩吽。(三遍)

jīng zàn
经 赞

duàn yí shēng xìn jué xiāng chāo zōng dùn wàng rén fǎ jiě zhēn kōng
断疑生信，绝相超宗，顿忘人法解真空，
bō rě wèi chóng chóng sì jù róng tōng fú dé tàn wú qióng
般若味重重，四句融通，福德叹无穷。

ná mó qí yuán huì shàng fó pú sà
南无祇园会上佛菩萨 (三称)

huí xiàng jì
回 向 偈

sòng jīng gōng dé shū shèng xíng wú biān shèng fú jiē huí xiàng
诵经功德殊胜行，无边胜福皆回向。

pǔ yuàn chén nì zhū yǒu qíng sù wǎng wú liàng guāng fó chà
普愿沉溺诸有情，速往无量光佛刹。

shí fāng sān shì yí qiè fó yí qiè pú sà mó hē sà
十方三世一切佛，一切菩萨摩訶萨。

mó hē bō rě bō luó mì
摩訶般若波罗蜜。

hu íxi àng jì
回向偈

yuàn yǐ cǐ gōng dé , pǔ jí yú yí qiè 。
愿以此功德，普及于一切。

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòng chéng fó dào 。
我等与众生，皆共成佛道。

回向

（一）首先，在十方佛菩萨面前，忏悔我们无始劫以来面对有情非情境所造集的一切恶业，以及我们在听闻与研讨中，身、口、意中所有不如理不如法的地方。

往昔所造诸恶业，皆由无始贪嗔痴，从身语意之所生，一切我今皆忏悔。

（二）愿以此功德，回向给所有传播正法的教团，愿他们六和无诤，修行正果，弘法中所有违缘，尽皆消除；回向给十方一切善知识，愿他们常驻世间利益众生；回向给一切毁法谤法，障碍佛法的一切魔类众生，愿他们都消除业障，意乐清净，归信佛法，究竟成佛；回向给十方三世一切父母、师长和无始劫以来的历代宗亲、六亲眷属、怨亲债主，过去故杀、错杀、误杀的一切

生灵及十方法界一切众生，除障解苦，得大利乐，往生西方极乐世界，同圆种智。

（三）愿我从不恭敬善知识起，乃至执着两种我相，一切颠倒心，祈加持速疾息灭。愿我从恭敬善知识起，乃至通达两种无我真实，一切不颠倒心，祈加持速疾生起；一切内外、秘密、违缘、障碍，祈加持速疾息灭。

（四）是日已过，命亦随减，如少水鱼，斯有何乐？当勤精进，如救头燃，但念无常，慎勿放逸。

自皈依佛。当愿众生，体解大道，发无上心；
自皈依法。当愿众生，深入经藏，智慧如海；
自皈依僧。当愿众生，统理大众，一切无碍，
和南圣众。

此咒置经书中可灭误跨之罪

南无护法韦驮尊天菩萨

